

En blygsam pilgrimsfärd i sökandet efter kristendomens rötter i Sverige

Den 25 juni, åminner den Ortodoxa Kyrkan den helige David av Munktorp, ett av våra få svenska helgon som levde under åren då Sverige kristnades, innan schismen som ledde till uppkomsten av den s.k. Romersk-katolska kyrkan.

Den helige David föddes av fromma kristna föräldrar i England och blev munk i ett Cluniac kloster. Efter att ha hört talas om den Helige Sigfrids systersöner, de heliga Unaman, Sunaman och Vinamans (15 februari) martyrdöd i Sverige, begav han sig till det landet i längtan efter att själv bli martyr för Kristi skull, och även för att han förstod att det fanns stort behov av missonsarbete där.

I mitten av 1000-talet anlände den helige David till Västmanland, där han med den helige Sigfrids välsignelse, bosatte sig och byggde en kyrka och ett kloster. Man tror att en liten kommunitet av munkar växte fram med den helige David som abbot, vilket utgjorde den första etableringen av ett kloster i Sverige. Tyvärr kom det dock inte att bestå. Platsen fick senare namnet Munktorp, vilket visar att traditionen ändå bevarade minnet

av hans kloster där.

Den helige David tillbringade nätterna i bön och tårar. Vid ett tillfälle sågs han upplyft i luften under bönen, höljd i en glob av ljus. Under dagen vandrade han omkring i Munktorps trakt och predikade Guds ord för hedningarna och många döptes av honom i en särskild källa, vilken har bevarats till idag, i närheten av kyrkan.

Den första kyrkan som byggdes av den helige David var förmodligen gjord

Helige Davids källa idag.

Munktorps kyrka som den ser ut idag. Den första stenkyrkan är delen till vänster om klocktornet.

reliker som man byggde en större kyrka i direkt anslutning till den gamla. Kyrkan är en av de största i Sverige som befinner sig på landsbygden. Den helige Davids relikier bevarades i kyrkan i Munktorp fram till 1463, då biskopen av Västerås, den närmaste staden, fick tillåtelse av påven i Rom att flytta dem till sin katedral. Tyvärr försvann relikerna under reformationen när det dyrbara silverrelikvariet konfiskerades av den svenska kungen Gustav Vasa (1496–1560).

* * *

Den 25 juni, 2014 (kyrklig kalender), dagen då vi åminner den helige David, firades den Gudomliga liturgin i Heliga Philothei Ortodoxa kloster, Grillby, av Fader Anders Åkerström. Med välsignelse av vår Metropolit Kyprianos av Oropos och Fili, Grekland, begav vi oss (Fader Anders, hans Presbyterer och klostrets två nunnor) till Munktorp, cirka en timmes bilfärd väster om klostret. Vi hade fått en beskrivning om hur vi skulle hitta den helige Davids källa av en Ortodox vän, som hade varit där förut. Efter visst letande och frågande av de lokala invånarna, fann vi till slut källan i en hästhage(!), dold i högt gräs bakom ett privat hus.

Det fanns en skylt som markerade källan, vilken lydde:

*“De som då togo emot hans ord,
läto döpa sig, och så ökades församlingen på den dagen.*

Apostlagärningarna

Omkring 1000 år senare döptes de första kristna av David (senare kallad Västmanlands apostel) vid den här platsen i Munktorps socken.

DAVIDSKÄLLAN”

Vi öppnade locket, som hade en järnkors ovanpå, för att ta upp vatten så att vi kunde fira den lilla vattenvälsignelsen, men det var omöjligt eftersom getingar hade byggt bo där. Vi sjöng då endast den helige Davids apolytikion som författats av nunnorna inför dagens firande av helgonet (se nedan).

Sedan fortsatte vi vår lilla pilgrimsfärd till Munktorps kyrka precis i närheten. Inne i kyrkan finns en träskulptur av den helige David från 1400-talet och en dopfunt med en relief av honom, från 1300-talet. Man finner även ett fragment av en dopfunt från 1100-talet, som är ovanligt stor för sin tid. Detta kan vara ett vittnesbörd om dopets speciella betydelse i den Helige Davids kyrka.

Förr hade det förmodligen funnits fresker på kyrkans väggar, men de hade kalkats över och det fanns bara en väldigt modern, målning på kyrkans bakre vägg. Den äldre damen som tjänade som kyrkvaktmästare berättade för oss att tidigare brukade de ibland ha friluftsgudstjänster vid den Helige Davids källa, men det anordnades inte längre.

Vi lämnade Munktorp med en bitterljuv känsla; sorgsna över att kyrkan hade blivit så förändrad till det sämre under årens lopp och att källan var så gömd och bortglömd, men glada över att ha funnit den (vilket i sig var ett litet

mirakel!), eftersom Munktorp har en särskild betydelse för kristendomens historia i Sverige och därför att den Helige David är en av våra få svenska helgon.

Genom den Helige Davids förböner, må Gud upplysa det svenska folket att finna vägen tillbaka till sina kristna rötter!

Apolytikjon till den Helige David av Munktorp

Första plagiala tonen. Låt oss tillbedja Ordet.

*Ifrån Britterna Rike kom du till Svears land.
Du förkunnade Sanningens Ord bland hedningar,
till klosterlivet la' du grunden uti Munktorps bygd;
långa nätter utav bön upplyfte dig i ljus,
i källans vatten döpte du många själar till nytt liv,
o Fader David, bed till Frälsaren att Han giver oss Sin stora Nåd.*

